

УДК 004.738.5:316.472.4:355.48(477)

МОБІЛЬНИЙ ЗАСТОСУНОК ДЛЯ ПІДТРИМКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ УЧАСТІ

Аршад С.М., студентка

Київський національний університет технологій та дизайну

Скідан В.В., к.т.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

Мительська О.В. к.т.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: мобільний застосунок, національна пам'ять, громадянська участь, цифрові технології, соціальні комунікації.

Формування та підтримка культури національної пам'яті про загиблих захисників України є одним із ключових соціокультурних та гуманітарних завдань сучасного українського суспільства, особливо в умовах тривалого воєнного конфлікту [1]. Цей процес відіграє важливу роль у консолідації суспільства, зміцненні національної ідентичності та формуванні стійких ціннісних орієнтирів громадян.

На сьогоднішній день існуючі практики вшанування пам'яті, зокрема загальнонаціональна хвилина мовчання, часто мають фрагментарний та несистемний характер [2]. Їх реалізація значною мірою залежить від інформаційного середовища, зокрема соціальних мереж, медіаресурсів або ситуативних нагадувань. Така модель не забезпечує формування сталої поведінкової звички регулярного вшанування пам'яті, що знижує її довготривалий соціальний вплив.

У зв'язку з цим актуальним є впровадження цифрових рішень нового покоління [3-4], які здатні інтегрувати елементи пам'яті, комунікації та громадянської активності в єдину інформаційну екосистему. У рамках дослідження розглядається концепція створення мобільного застосунку «Пульс пам'яті», який об'єднує функціональні інструменти вшанування пам'яті загиблих внаслідок збройної агресії проти України, механізми візуалізації громадської участі та інструменти підтримки благодійних ініціатив.

Загальна архітектура взаємодії користувача з основними сервісами застосунку представлена на рисунку 1. Вона базується на принципах модульності, масштабованості та орієнтації на користувацький досвід, що дозволяє інтегрувати різні функціональні блоки в єдину цифрову платформу.

Ключовим технічним компонентом системи є підсистема push-сповіщень, яка реалізує механізм щоденного нагадування користувачам про необхідність участі у хвилині мовчання. Відправлення сповіщень у фіксований час (09:00 за місцевим часом) забезпечує формування регулярного ритуалу вшанування, що сприяє закріпленню соціальної поведінки на рівні щоденних практик. Такий підхід відповідає концепції

поведінкового дизайну (behavioral design), де цифрові тригери використовуються для формування суспільно значущих звичок.

Важливим функціональним елементом є механізм «віртуальної свічки пам'яті», який дозволяє користувачам здійснювати символічну дію як акт вшанування. Активність користувачів фіксується системою та відображається на інтерактивній карті, що підтримує роботу з геолокаційними даними. Це дає змогу візуалізувати рівень залученості громадян як на території України, так і за її межами, формуючи ефект цифрової солідарності та колективної пам'яті.

Рисунок 1 – Загальна архітектура взаємодії користувача з основними сервісами застосунку

Концептуальна модель інтерфейсу інтерактивної карти з відображенням активності користувачів наведена на рисунку 2. Вона демонструє можливості просторової аналітики та агрегації даних у реальному часі, що дозволяє оцінювати динаміку суспільної участі у процесах вшанування.

Рисунок 2 – Концепція модель інтерфейсу інтерактивної карти з відображенням активності користувачів

Додатковим функціональним модулем системи є блок благодійних внесків, який містить перелік перевірених та верифікованих благодійних організацій. Це забезпечує прозорий та безпечний механізм фінансової підтримки оборонних та гуманітарних ініціатив. Таким чином, застосунок виконує не лише меморіальну, але й соціально-практичну функцію [5].

Окрему увагу приділено цифровому архіву, який містить структуровані матеріали щодо ключових подій сучасної історії України, свідчення очевидців, а також інформаційні матеріали про загиблих захисників. Такий архів виконує функцію довгострокового збереження історичної пам'яті та забезпечує доступ до достовірних джерел інформації.

З точки зору нефункціональних вимог, система проектується з урахуванням принципів доступності, інклюзивності та зручності використання для різних вікових та соціальних груп користувачів. Особлива увага приділяється інтуїтивності інтерфейсу та мінімізації когнітивного навантаження.

У цілому мобільний застосунок «Пульс пам'яті» формує нову цифрову екосистему, що знаходиться на перетині інформаційних технологій, соціальних комунікацій та громадянської активності. Запропонована архітектура дозволяє трансформувати процес вшанування пам'яті з епізодичної та пасивної форми у системну, щоденну та інтерактивну практику, що має суттєве соціальне, культурне та історичне значення для українського суспільства.

Список використаних джерел

1. Таран О. Громадянські практики вшанування загиблих – нові форми міської комеморації в умовах російсько-української війни. Народна творчість та етнологія. 2023. No 1 (397). С 36–47.

2. Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України: Указ Президента України від 16.03.2022 No 143/2022. Офіційний вебпортал парламенту України. 2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143/2022>.

3. Менська О. Цифровізація як ефективний спосіб збереження історико-культурної спадщини: міжнародне та національне нормативно-правове забезпечення. Věda a perspektivy. 2024. No 2 (33). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/9213>.

4. Толочко С. В., Маценко Л. М. Гейміфікація у реалізації технології єдності фізичного і військово-патріотичного виховання здобувачів освіти. Педагогічні науки: теорія та практика. 2025. No 2. С. 165–175.

5. Скідан В.В. Інноваційні цифрові рішення для збереження національної пам'яті в умовах воєнного стану Скідан В.В., Мительська О.В., / Рудий М.С., // Міжнародна конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості». м. Київ, 18.листопада 2025 р. КНУТД. – с. 182-185.